

Załącznik nr 1.

WYMAGANIA EDUKACYJNE ORAZ KRYTERIA OCENIANIA DLA PSM W OPOLU

**PRZEDMIOT GŁÓWNY:
AKORDEON**

DRUGI ETAP EDUKACYJNY

Autor:

mgr Dariusz Kownacki

Podstawa prawna:

- *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z **6 września 2017** w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1793);*
- *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z **6 września 2017** w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1793);*
- *Ustawa z **7 września 1991** O systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943)*
- *Ustawa z **14 grudnia 2016** Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017, poz. 59);*

Opole 2018

Wymagania edukacyjne:

1. Profesjonalne opanowanie gry na akordeonie

Uczeń nabywa umiejętności:

- swobodnego posługiwania się aparatem gry;
- pełnego wykorzystywania sposobów kształtowania dźwięku na akordeonie;
- gry *a vista* utworów o różnym stopniu trudności; rozwija wirtuozowskie elementy techniki w oparciu o wszystkie manualy akordeonu - MD, MM MB/A;

2. Wyposażenie ucznia w wiedzę ogólnomuzyczną niezbędną do prawidłowej realizacji zadań w grze na instrumencie

Uczeń zdobywa wiedzę ogólnomuzyczną; poznaje nowe obszary literatury akordeonowej oryginalnej i transkrybowanej; doskonali pod kontrolą nauczyciela umiejętności interpretowania wykonywanych utworów zgodnie z kanonami stylu i formy muzycznej; kształci umiejętności odczytywania zapisu muzyki XX i XXI wieku;

3. Rozwijanie umiejętności w zakresie publicznych prezentacji

Uczeń poznaje zasady i sposoby:

- koncentracji i panowania nad tremą;
- posługiwania się różnymi formami zapamiętywania utworów;
- zachowania na scenie;
- świadomego kontrolowania swych emocji i zachowań;
- przygotowywania i poszerzania repertuaru oraz psychicznej gotowości do występów publicznych;
- radzenia sobie w zmiennych warunkach, towarzyszących aktywności estradowej;

4. Przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze, w różnych formach życia artystycznego

Uczeń uczestniczy w różnych formach muzykowania zespołowego jako solista i kameralista; zdobywa doświadczenia jako przyszły odbiorca sztuki.

5. Przygotowanie wybranych kandydatów do podjęcia dalszego kształcenia artystycznego na poziomie szkoły wyższej

Uczeń - pod kierunkiem nauczyciela - wybiera i przygotowuje program egzaminacyjny prezentujący jego mocne strony; kształci umiejętność czytania nut *a vista* i samodzielnego przygotowywania utworów w czasie klauzurowym.

6. Udział w przesłuchaniach CEA odbywających się co dwa lata, do których typuje szkoła.

7. Obowiązkowy udział w koncertach szkolnych, audycjach sekcyjnych i klasowych i przesłuchaniach co najmniej raz w każdym semestrze.

Realizacja w semestrze :

zestawu etiud lub utworów o charakterze technicznym, zestawu utworów polifonicznych (kanon, inwencja, fuga) ,wybranych części formy cyklicznej, zestawu utworów reprezentującego różne style i epoki

Opanowanie:

- techniki pojedynczych, podwójnych dźwięków na manuale dyszkantowym
- gam i pasaży tonacjach do trzech znaków w układach artykulacyjnych, i agogicznych
- gry polifonicznej w utworach dwugłosowych
- realizacji wybranych części formy cyklicznej – sonaty, suitu lub koncertu z towarzyszeniem fortepianu lub orkiestry
- realizacji utworów wirtuozowskich muzyki oryginalnej i transkrybowanej
- improwizacji instrumentalnej w stopniu podstawowym
- czytania a'vista w stopniu podstawowym
- wybranych zagadnień z historii akordeonu i literatury akordeonowej

Klasa druga

Realizacja w semestrze :

zestawu etiud lub utworów o charakterze technicznym, zestawu utworów polifonicznych (kanon, inwencja, fuga) ,wybranych części formy cyklicznej, zestawu utworów reprezentującego różne style i epoki

Opanowanie:

- techniki pojedynczych, podwójnych dźwięków na manuale dyszkantowym
- technik miechowych w stopniu podstawowym
- gam i pasaży w tonacjach do czterech w układach artykulacyjnych, i agogicznych
- gry polifonicznej w utworach dwugłosowych
- realizacji wybranych części formy cyklicznej – sonaty, suitu lub koncertu z towarzyszeniem fortepianu lub orkiestry
- realizacji utworów dowolnych muzyki oryginalnej i transkrybowanej
- improwizacji instrumentalnej w stopniu podstawowym
- czytania a'vista w stopniu podstawowym
- wybranych zagadnień z historii akordeonu i literatury akordeonowej

Klasa trzecia

Realizacja w semestrze :

zestawu etiud, lub utworów o charakterze technicznym, preludium i fugi, wybranych części formy cyklicznej, zestawu utworów reprezentującego różne style i epoki

Opanowanie:

- techniki pojedynczych, podwójnych dźwięków na wszystkich manualach instrumentu
- technik miechowych w stopniu podstawowym
- gam i pasaży we wszystkich tonacjach w układach artykulacyjnych, i agogicznych
- gry polifonicznej w utworach trzygłosowych
- realizacji wybranych części formy cyklicznej – sonaty, suitu lub koncertu z towarzyszeniem fortepianu lub orkiestry
- realizacji utworów dowolnych muzyki oryginalnej i transkrybowanej
- improwizacji instrumentalnej w stopniu średnim
- czytania a'vista w stopniu średnim
- wybranych zagadnień z historii akordeonu i literatury akordeonowej

Klasa czwarta

Realizacja w semestrze :

zestawu etiud lub utworów o charakterze technicznym, preludium i fugi, wybranych części formy cyklicznej, zestawu utworów reprezentującego różne style i epoki

Opanowanie:

- techniki pojedynczych, podwójnych dźwięków na wszystkich manualach instrumentu
- technik miechowych w stopniu podstawowym
- gam i pasaży we wszystkich tonacjach w układach artykulacyjnych, i agogicznych
- gry polifonicznej w utworach trzygłosowych
- realizacji formy cyklicznej – sonaty, suitu lub koncertu z towarzyszeniem fortepianu lub orkiestry
- realizacji utworów dowolnych muzyki oryginalnej i transkrybowanej
- improwizacji instrumentalnej w stopniu średnim
- czytania a'vista w stopniu średnim
- wybranych zagadnień z historii akordeonu i literatury akordeonowej

Klasa piąta

Realizacja w semestrze :

zestawu etiud w tym etiudy wirtuozowskich, preludium i fugi, formy cyklicznej, zestawu utworów reprezentującego różne style i epoki

Opanowanie:

- techniki pojedynczych, podwójnych dźwięków na wszystkich manualach instrumentu
- technik miechowych w stopniu dobrym
- gam i pasaży we wszystkich tonacjach w układach artykulacyjnych, i agogicznych
- gry polifonicznej w utworach przynajmniej trzygłosowych
- realizacji całości lub części formy cyklicznej – sonaty, suitu lub koncertu z towarzyszeniem fortepianu lub orkiestry
- realizacji utworów wirtuozowskich muzyki oryginalnej i transkrybowanej
- improwizacji instrumentalnej w stopniu dobrym
- czytania a'vista w stopniu dobrym
- wybranych zagadnień z historii akordeonu i literatury akordeonowej
- procesu samodzielnego przygotowania się do prezentacji scenicznej

Klasa szósta

Realizacja w semestrze :

zestawu etiud, w tym etiud wirtuozowskich, preludium i fugi, formy cyklicznej, zestawu utworów reprezentującego różne style i epoki

Opanowanie:

- techniki pojedynczych, podwójnych dźwięków i techniki akordeonowej na wszystkich manualach instrumentu
- technik miechowych w stopniu dobrym
- gam i pasaży we wszystkich tonacjach w układach artykulacyjnych, i agogicznych
- gry polifonicznej w utworach czterogłosowych
- realizacji formy cyklicznej – sonaty lub koncertu z towarzyszeniem fortepianu lub orkiestry
- realizacji utworów wirtuozowskich muzyki oryginalnej i transkrybowanej
- improwizacji instrumentalnej w stopniu dobrym
- czytania a'vista w stopniu dobrym
- wybranych zagadnień z historii akordeonu i literatury akordeonowej
- procesu samodzielnego przygotowania się do prezentacji scenicznej

Klasa	Program przesłuchania śródrocznego	Uwagi
Pierwsza	<p>Zestaw gam i pasaży wykazujący opanowanie elementów techniki gry</p> <p>Dwie etiudy lub utwory o charakterze technicznym wykazujące realizację wybranych problemów technicznych</p> <p>Zestaw utworów o zróżnicowanym charakterze - w tym utwór polifoniczny (kanon, inwencja, fuga), wybrane części formy cyklicznej muzyki oryginalnej lub transkrybowanej (sonata, suita, koncert, temat z wariacjami) utwór dowolny</p> <p>Gra a' vista prostych utworów lub ich fragmentów dostosowanych do stopnia zaawansowania ucznia</p>	<p>Program przesłuchania powinien być wykonywany w większości z pamięci.</p> <p>Program przesłuchania lub egzaminu może zostać podzielony na część techniczna i repertuarową i wystuchany w różnych terminach</p> <p>Obowiązkowy udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)</p> <p>Dobór literatury powinien odbywać się z uwzględnieniem stopnia rozwoju muzycznego ucznia i możliwości technicznych posiadanego instrumentu</p>
	Program egzaminu promocyjnego	Uwagi
	<p>Zestaw gam i pasaży wykazujący opanowanie elementów techniki gry</p> <p>Dwie etiudy lub utwory o charakterze technicznym wykazujące realizację wybranych problemów technicznych</p> <p>Zestaw utworów o zróżnicowanym charakterze - w tym utwór polifoniczny (kanon, inwencja, fuga), wybrane części formy cyklicznej muzyki oryginalnej lub transkrybowanej (sonata, suita, koncert, temat z wariacjami) utwór dowolny</p> <p>Gra a' vista prostych utworów lub ich fragmentów dostosowanych do stopnia zaawansowania ucznia</p>	<p>Program egzaminacyjny powinien być wykonywany w większości z pamięci.</p> <p>Program przesłuchania lub egzaminu może zostać podzielony na część techniczna i repertuarową i wystuchany w różnych terminach</p> <p>Obowiązkowy udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)</p> <p>Dobór literatury powinien odbywać się z uwzględnieniem stopnia rozwoju muzycznego ucznia i możliwości technicznych posiadanego instrumentu</p>
Druga	Program przesłuchania śródrocznego	Uwagi
	<p>Zestaw gam i pasaży wykazujący opanowanie elementów techniki gry</p> <p>Dwie etiudy lub utwory o charakterze technicznym wykazujące realizację wybranych problemów technicznych</p> <p>Zestaw utworów o zróżnicowanym charakterze - w tym utwór polifoniczny (kanon, inwencja, fuga), wybrane części formy cyklicznej muzyki oryginalnej lub transkrybowanej (sonata, suita, koncert, temat z wariacjami) utwór dowolny</p>	<p>Program egzaminacyjny powinien być wykonywany w większości z pamięci.</p> <p>Program przesłuchania lub egzaminu może zostać podzielony na część techniczna i repertuarową i wystuchany w różnych terminach</p>

	Gra a' vista prostych utworów lub ich fragmentów dostosowanych do stopnia zaawansowania ucznia	Dobór literatury powinien odbywać się z uwzględnieniem stopnia rozwoju muzycznego ucznia i możliwości technicznych posiadanego instrumentu
	Program egzaminu promocyjnego	Uwagi
	Zestaw gam i pasaży wykazujący opanowanie elementów techniki gry Dwie etiudy lub utwory o charakterze technicznym wykazujące realizację wybranych problemów technicznych Zestaw utworów o zróżnicowanym charakterze - w tym utwór polifoniczny (kanon, inwencja, fuga), wybrane części formy cyklicznej muzyki oryginalnej lub transkrybowanej (sonata, suita, koncert, temat z wariacjami) utwór dowolny Gra a' vista prostych utworów lub ich fragmentów dostosowanych do stopnia zaawansowania ucznia	Program egzaminacyjny powinien być wykonywany w większości z pamięci. Program przesłuchania lub egzaminu może zostać podzielony na część techniczna i repertuarową i wystuchany w różnych terminach Dobór literatury powinien odbywać się z uwzględnieniem stopnia rozwoju muzycznego ucznia i możliwości technicznych posiadanego instrumentu
Trzecia	Program przesłuchania śródrocznego	Uwagi
	Zestaw gam i pasaży wykazujący opanowanie elementów techniki gry Dwie etiudy lub utwory o charakterze technicznym wykazujące realizację wybranych problemów technicznych Zestaw utworów o zróżnicowanym charakterze - w tym utwór polifoniczny (kanon, inwencja, fuga), wybrane części formy cyklicznej muzyki oryginalnej lub transkrybowanej (sonata, suita, koncert, temat z wariacjami) utwór dowolny Gra a' vista prostych utworów lub ich fragmentów dostosowanych do stopnia zaawansowania ucznia	Program egzaminacyjny powinien być wykonywany w większości z pamięci. Program przesłuchania lub egzaminu może zostać podzielony na część techniczna i repertuarową i wystuchany w różnych terminach Program przesłuchania lub egzaminu może zostać podzielony na część techniczna i repertuarową i wystuchany w różnych terminach Uczeń ma obowiązek uczestnictwa w co najmniej jednym koncercie w semestrze Dobór literatury powinien odbywać się z uwzględnieniem

		stopnia rozwoju muzycznego ucznia i możliwości technicznych posiadanego instrumentu
	Program egzaminu promocyjnego	Uwagi
	Zestaw gam i pasaży wykazujący opanowanie elementów techniki gry Dwie etiudy lub utwory o charakterze technicznym wykazujące realizację wybranych problemów technicznych Zestaw utworów o zróżnicowanym charakterze - w tym utwór polifoniczny (kanon, inwencja, fuga), wybrane części formy cyklicznej muzyki oryginalnej lub transkrybowanej (sonata, suita, koncert, temat z wariacjami) utwór dowolny Gra a' vista prostych utworów lub ich fragmentów dostosowanych do stopnia zaawansowania ucznia	Program egzaminacyjny powinien być wykonywany w większości z pamięci. Program przesłuchania lub egzaminu może zostać podzielony na część techniczna i repertuarową i wystuchany w różnych terminach Uczeń ma obowiązek uczestnictwa w co najmniej jednym koncercie w semestrze Dobór literatury powinien odbywać się z uwzględnieniem stopnia rozwoju muzycznego ucznia i możliwości technicznych posiadanego instrumentu
Czwarta	Program przesłuchania śródrocznego	Uwagi
	Zestaw gam i pasaży wykazujący opanowanie elementów techniki gry Dwie etiudy wykazujące realizację wybranych problemów technicznych. Utwór przedklasyczny lub klasyczny. Zestaw utworów o zróżnicowanym charakterze - w tym utwór polifoniczny (np.: preludium i fuga), forma cykliczna muzyki oryginalnej lub transkrybowanej w całości lub najmniej 2 kontrastujące części (sonata, suita, koncert, temat z wariacjami) utwór o charakterze wirtuozowskim, Gra a' vista prostych utworów lub ich fragmentów dostosowanych do stopnia zaawansowania ucznia	Program egzaminacyjny powinien być wykonywany z pamięci. Program przesłuchania lub egzaminu może zostać podzielony na część techniczna i repertuarową i wystuchany w różnych terminach Uczeń ma obowiązek uczestnictwa w co najmniej jednym koncercie w semestrze Dobór literatury powinien odbywać się z uwzględnieniem stopnia rozwoju muzycznego ucznia i możliwości technicznych posiadanego instrumentu
	Program egzaminu promocyjnego	Uwagi

	<p>Zestaw gam i pasaży wykazujący opanowanie elementów techniki gry Dwie etiudy wykazująca realizację wybranych problemów technicznych. Utwór przedklasyczny lub klasyczny. Zestaw utworów o zróżnicowanym charakterze - w tym utwór polifoniczny (np.: preludium i fuga), forma cykliczna muzyki oryginalnej lub transkrybowanej w całości lub najmniej 2 kontrastujące części (sonata, suita, koncert, temat z wariacjami) utwór o charakterze wirtuozowskim, Gra a' vista prostych utworów lub ich fragmentów dostosowanych do stopnia zaawansowania ucznia</p>	<p>Program egzaminacyjny powinien być wykonywany z pamięci.</p> <p>Program przesłuchania lub egzaminu może zostać podzielony na część techniczna i repertuarową i wystuchany w różnych terminach</p> <p>Uczeń ma obowiązek uczestnictwa w co najmniej jednym koncercie w semestrze</p> <p>Dobór literatury powinien odbywać się z uwzględnieniem stopnia rozwoju muzycznego ucznia i możliwości technicznych posiadanego instrumentu</p>
Piąta	Program przesłuchania śródrocznego	Uwagi
	<p>Zestaw gam i pasaży wykazujący opanowanie elementów techniki gry Dwie etiudy wykazująca realizację wybranych problemów technicznych. Utwór przedklasyczny lub klasyczny. Zestaw utworów o zróżnicowanym charakterze - w tym utwór polifoniczny (np.: preludium i fuga), forma cykliczna muzyki oryginalnej lub transkrybowanej w całości lub najmniej 2 kontrastujące części (sonata, suita, koncert, temat z wariacjami) utwór o charakterze wirtuozowskim, utwór samodzielnie przygotowany</p>	<p>Program egzaminacyjny powinien być wykonywany z pamięci.</p> <p>Program przesłuchania lub egzaminu może zostać podzielony na część techniczna i repertuarową i wystuchany w różnych terminach</p> <p>Uczeń ma obowiązek uczestnictwa w co najmniej jednym koncercie w semestrze z programem półrecitalu</p> <p>Dobór literatury powinien odbywać się z uwzględnieniem stopnia rozwoju muzycznego ucznia i możliwości technicznych posiadanego instrumentu</p>
	Program egzaminu promocyjnego	Uwagi
	<p>Zestaw gam i pasaży wykazujący opanowanie elementów techniki gry Dwie etiudy wykazująca realizację wybranych problemów technicznych. Utwór przedklasyczny lub klasyczny. Zestaw utworów o zróżnicowanym charakterze - w tym utwór polifoniczny (np.: preludium i fuga), forma cykliczna muzyki oryginalnej lub transkrybowanej w całości lub najmniej 2 kontrastujące części (sonata, suita, koncert, temat z wariacjami) utwór o charakterze wirtuozowskim, utwór samodzielnie przygotowany</p>	<p>Program egzaminacyjny powinien być wykonywany z pamięci</p> <p>Program przesłuchania lub egzaminu może zostać podzielony na część techniczna i repertuarową i wystuchany w różnych terminach</p> <p>Uczeń ma obowiązek uczestnictwa w co najmniej jednym koncercie</p>

	Gra a' vista prostych utworów lub ich fragmentów dostosowanych do stopnia zaawansowania ucznia	w semestrze z programem półrecitalu Dobór literatury powinien odbywać się z uwzględnieniem stopnia rozwoju muzycznego ucznia i możliwości technicznych posiadanego instrumentu
Szósta	Program egzaminu dyplomowego	Uwagi
	<ol style="list-style-type: none"> 1. dwu etiud o zróżnicowanej problematyce technicznej, 2. utwór przed-klasyczny lub klasyczny, 3. utwór polifoniczny, 4. utwór cykliczny (koncert, sonata, suita) lub przynajmniej 2 kontrastujące jego części 5. dwa utwory dowolne o zróżnicowane pod względem charakteru, formy, epoki i stylu. 	Program egzaminacyjny powinien być wykonywany z pamięci. Dobór literatury powinien odbywać się z uwzględnieniem stopnia rozwoju muzycznego ucznia i możliwości technicznych posiadanego instrumentu. Egzamin dyplomowy jest egzaminem publicznym.

Ocena Kryteria

6 celujący	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja wszystkich kryteriów jak dla oceny bardzo dobrej, zawierająca elementy twórcze: kreatywność, samodzielność, inwencję własną ucznia • Sukcesy na konkursach i festiwalach muzycznych w swojej kategorii wiekowej. • Znacząca aktywność na koncertach szkolnych i środowiskowych
5 bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonale odczytanie treści utworu • Wyrazista realizacja oznaczeń artykulacyjnych i dynamicznych • Indywidualna interpretacja utworu zgodna z ogólnie przyjętymi kanonami stylu

	<ul style="list-style-type: none"> • Indywidualnie ujęta i oddana budowa formalna utworu • Opanowanie pamięciowe utworu w stopniu umożliwiającym swobodną jego interpretację w warunkach stresu scenicznego • Frazowanie i mikrodyynamika oddające treść artystyczną utworu
4 dobry	<ul style="list-style-type: none"> • Prawidłowe odczytanie tekstu muzycznego • Prawidłowa realizacja oznaczeń artykulacyjnych i dynamicznych • Zgodność interpretacji z ogólnie przyjętymi kanonami stylu realizowanego utworu • Prawidłowo oddana budowa formalna utworu • Poprawne opanowanie pamięciowe utworu • Frazowanie i mikrodyynamika odpowiadające treści utworu
3 dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawne odczytanie tekstu muzycznego • Zgodność interpretacji jedynie z podstawowymi założeniami stylu realizowanego utworu • Widoczne jedynie zarysy budowy formalnej utworu • Realizacja oznaczeń artykulacyjnych i dynamicznych w stopniu wystarczającym • Niewielkie luki pamięciowe nie deformujące treści utworu • Opanowanie frazowania i mikrodyynamiki w stopniu podstawowym
2 dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> • Niepoprawne odczytanie tekstu muzycznego • Realizacja oznaczeń artykulacyjnych i dynamicznych w stopniu niewystarczającym • Niezgodność z podstawowymi założeniami stylu • Nieczytelna budowa formalna utworu • Luki pamięciowe wpływające w znacznym stopniu na treść utworu • Frazowanie i mikrodyynamika realizowana w stopniu niewystarczającym
1 niedostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie tekstu muzycznego zaprzeczające intencjom autora • Brak realizacji oznaczeń artykulacyjnych i dynamicznych • Niezróżnicowanie stylowości wykonywanych utworów • Brak możliwości odczytania budowy formalnej utworu • Brak możliwości realizacji utworu z pamięci • Brak frazowania i mikrodyynamiki